

Aan de gemeenteraad

Op 31 juli 2024 stelde V.A. Bruin (Leefbaar Rotterdam) ons schriftelijke vragen over Zwemmers in Coolhaven 2.0.

Inleidend wordt gesteld:

Afgelopen weken werden Rotterdammers getraakteerd op een aantal mooie dagen. Dat zorgde ervoor dat men massaal de verkoeling op ging zoeken, bijvoorbeeld in de Rijnhaven, maar ook in de Coolhaven bij het Tuchinskipark. Op die laatste plek is zwemmen echter verboden volgens APV artikel 5:30a. Leefbaar Rotterdam stelde inmiddels alweer bijna twee jaar geleden schriftelijke vragen over zwemmers in de Coolhaven (22bb005375), maar nog altijd wordt er met regelmaat gezwommen in deze.

Leefbaar Rotterdam ziet de grote behoefte naar openbare zwemplekken en snapt nog altijd dat de plek, ondanks alle mogelijke gevaren, uitnodigt om tijdens deze hete dagen een duik te nemen. Wij zijn dan ook benieuwd naar de resultaten van het onderzoek naar een drijvend zwembad aan het Tuchinskipark, welke begin 2023 verwacht werden.

Hieronder volgen de vragen en onze beantwoording:

Vraag 1:

Hoe reflecteert de wethouder op de verhouding in vraag en aanbod van openbare plekken in (het centrum van) Rotterdam?

Antwoord:

Het college beseft dat er op warme dagen meer behoefte is aan zwemwater, verspreidt over de stad. Het zwemgedrag op diverse plekken in Rotterdam, die niet aangemerkt zijn als een door de Provincie Zuid-Holland aangewezen officiële zwemlocatie, bevestigt dit verlangen van onze inwoners. Al eerder is aangegeven dat het college zich vol inzet voor het ontwikkelen van nieuwe zwemlocaties.

Vraag 2:

Welke potentiële zwemlocaties zijn er in de tussentijd door het college verkend en welke acties zijn er omtrent deze ondernomen?

Antwoord:

Gedurende het zwemseizoen 2023 is op een twaalfstal locaties verspreid over Rotterdam de waterkwaliteit frequent bemeten. Uit deze waterkwaliteitsmetingen zijn een aantal kansrijke potentiële zwemlocaties naar voren gekomen. Te weten de Rijnhaven, bouwdok Eiland van Brienenoord, de Bergse Achterplas en de Oude Delftse Schie bij de bochtafsnijding. Deze locaties worden onderstaand nader toegelicht.

De Coolhaven en de Rotte zijn ondanks een voldoende waterkwaliteit niet als kansrijk meegenomen. De Coolhaven is een belangrijke vaarweg voor de binnenvaart en daardoor niet veilig om in te zwemmen. Daarbij is het vanuit het Binnenvaartpolitiereglement (BPR) niet toegestaan te zwemmen nabij de Parksluizen. Daarom is op deze locatie een aantal verbodsborden voor zwemmen geplaatst.

Ook de aanwezigheid van veel recreatievaart op de Rotte maakt het vooralsnog niet mogelijk om hier een veilige zwemlocatie te realiseren.

In 2024 wordt op wederom op 12 locaties, waarvan 9 nieuwe locaties (Wilgenplas, plas in Prinsenland, Keilehaven, Bergse Achterplas, recreatiegebied Poldervaart, Park 16Hoven, Binnenrotte ter hoogte van de Crooswijkse Bocht en bij het Grote Kerkplein, waterbekkens bij de Watertoren De Esch) gemeten. Deze resultaten zijn nog niet geanalyseerd.

Nadere toelichting:

Rijnhaven

Eind mei is een nieuwe zwemlocatie ingericht rond het drijvend park in de Rijnhaven. Deze locatie is afgebakend met een ballenlijn en er zijn informatieborden bij de toegang geplaatst. Vooraf heeft de gemeente op scholen en kinderdagverblijven in de omgeving flyers uitgedeeld die ouders en kinderen informeren over de locatie, maar ook attenderen op de risico's van het zwemmen in de Rijnhaven. Het water is diep (tussen de 8 en 10 meter en er is géén ondiep gedeelte, waar je kunt staan), er staat soms stroming en er is geen toezicht aanwezig. Zwemmen in de Rijnhaven is dus niet geschikt voor jonge en onervaren zwemmers. Zwemmen is hier op eigen risico.

Deze nu al populaire locatie bij de Antoine Platekade is 'kandidaat zwemlocatie'. Dit houdt in dat deze locatie vrijstelling heeft gekregen van het zwemverbod van de Divisie Havenmeester Rotterdam (DHMR) en het veiligheidsonderzoek door de Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH) in mei van dit jaar goed heeft doorstaan. Hiermee is aan de benodigde voorwaarden voldaan om deze zomer het zwemmen op deze locatie mogelijk te maken. Deze locatie kan echter geen grote hoeveelheden zwemmers aan.

Vandaar dat we beperkte reuring geven aan deze nieuwe zwemlocatie. Het belangrijkste is dat doorgedaan wordt met monitoren van de waterkwaliteit en dat ervaring wordt opgedaan met deze zwemlocatie. Dit in aanloop naar de opening van een officiële zwemwaterlocatie in de Rijnhaven bij het stadsstrand in 2028.

Feyenoord City

Ook binnen het Masterplan Feyenoord City is de ambitie neergelegd om zwemmen binnen het plangebied mogelijk te maken. Een kansrijke optie om op korte termijn zwemgelegenheid te bieden, is het voormalige bouwdok op het Eiland van Brienenoord.

Afgelopen jaar is uitgezocht of en zo ja waar en onder welke voorwaarden een zwemgelegenheid kan worden gecombineerd met de (bouw)werkzaamheden op deze locatie. Daarbij zijn voor en tegen:

1. Uit de monitoring van de waterkwaliteit in 2023 en een eerste veldbezoek met de inspecteurs van de ODMH in april van dit jaar, is geconcludeerd dat er op die basis weinig belemmeringen zijn om hier te zwemmen. Met de plaatsing van informatieborden, het aanbrengen in- en uitklimtrapjes en enkele aanpassingen van de aanwezige vlonder, zou deze locatie veilig zijn om te kunnen zwemmen.
2. Echter uit ecologisch onderzoek bij het bouwdok volgt, dat niet valt uit te sluiten dat zwemmen een negatieve invloed heeft op vleermuizen, broedvogels, vlinders etc. Hierdoor wordt zwemmen in het bouwdok vergunningplichtig.
3. Bijkomend moet ook nog een nader onderzoek plaatsvinden naar de aanwezigheid van PFAS gezien een eerdere geconstateerde overschrijding van de recent ingestelde normen voor zwemwater tijdens een eenmalige meting dit voorjaar.

Voorstel is om dit jaar te gebruiken om de vergunningsprocedure in gang te zetten en aanvullend onderzoek te doen naar de mogelijkheid voor een officiële zwemlocatie in het bouwdok.

Bergse Plassen

De wens om te zwemmen in de Bergse Plassen is al langer bekend. Daarom is gedurende het zwemseizoen in 2023 onderzoek gedaan naar de waterkwaliteit van de Bergse Achterplas ter hoogte van de kinderboerderij de Wilgenhof.

De hoeveelheid (poep)bacteriën Intestinale Entrococcon en E. coli lagen tijdens het zwemseizoen ruim onder de risiconormen, waardoor er geen gezondheidsrisico is voor zwemmen. Alleen de geconstateerde hoeveelheden blauwalg in september zou in het geval de Bergse Achterplas een officiële zwemlocatie was geweest, hebben geleid tot de instelling van een langdurig negatief zwemadvies. Gedurende 2024 wordt wederom gemeten. Ditmaal op een andere locatie in Bergse Achterplas.

De periodieke uitbraak van blauwalg in de Bergse Plassen is een serieuze belemmering om hier een officiële zwemlocatie van te maken. De bestrijding van de blauwalg vraagt naar verwachting, net als bij de Kralingse Plas, om een grootschalige en daarmee kostbare ingreep. Hoeveel de bestrijding van blauwalg in de Bergse Plassen kan gaan kosten wordt momenteel onderzocht.

Oude Delftse Schie

Op 17 mei 2021 heeft dhr. B. Nollen, bewoner van Overschie, mede namens 163 andere bewoners, een petitie overhandigd aan de gemeente. In de petitie verzoeken bewoners om het gedeelte van de Oude Delftse Schie ter hoogte van de Brug van Cyrene naar het Veerhuiseiland aan te wijzen als officiële zwemplek, en de zwemplek toegankelijk en veilig te maken door het aanbrengen van een afzetting, bestrating, een nieuwe trap en vuilnisbakken.

Sinds de bochtafsnijding van de Schie gerealiseerd is, maakt de beroepsvaart geen gebruik meer van de Oude Delftse Schie. De Brug van Cyrene is geen beweegbare brug, dus er kunnen tegenwoordig alleen relatief kleinere pleziervaartuigen onderdoor. Hierdoor wordt in de praktijk al sinds vele jaren door jong en oud gezwommen op deze locatie tijdens warme dagen. Al vormen bijvoorbeeld waterscooters wel een risico.

Destijds is toegezegd een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren naar de mogelijkheid om een officiële zwemwaterlocatie in de Oude Delftse Schie te realiseren. Dit onderzoek is in 2023 uitgevoerd.

Vorig jaar en dit jaar is tijdens het zwemseizoen de waterkwaliteit gemeten ter hoogte van de brug. Uit de analyseresultaten tot nu toe blijkt dat de waterkwaliteit prima op orde is om te zwemmen.

Belangrijkste randvoorwaarde voor een zwemwaterlocatie hier is het aanbrengen van een ballenlijn en waarschuwingsborden voor de recreatievaart. Afhankelijk van waar exact gezwommen zou gaan worden moeten er nog extra maatregelen getroffen worden. Dit gaat om het plaatsen van in- en uitklimtrappetjes en hekjes zodat je nabij de brug er niet in het water kan springen. Ook moeten kuilen worden dichtgegooid op de walkant en ijzeren constructies worden verwijderd. Daarnaast moet overal onder water nog gecontroleerd worden of er geen scherpe voorwerpen liggen, de bodem stevig en veilig genoeg is en of er voldoende diepte is.

Dit najaar wordt in overleg met bewoners verkend of hier een zwemlocatie kan worden gerealiseerd. Voorwaarden zijn dat voldoende budget kan worden vrijgemaakt voor de hierboven genoemde voorzieningen en dat direct omwonenden geen bezwaren hebben.

Vraag 3:

Kunnen er 's zomers maatregelen genomen worden om de waterkwaliteit van (wild)zwemplekken wél te garanderen? Zo ja, welke?

Antwoord:

Nee, dit is niet goed mogelijk.

De waterkwaliteit wordt door allerlei factoren beïnvloed, zoals stroming, regenval, de watertemperatuur, de aanwezigheid van riooloverstorten en andere vervuilingsbronnen. Los daarvan is bijvoorbeeld ook het aantal aanwezige watervogels hierop van invloed. Een beperkt aantal van deze factoren is met maatregelen te beïnvloeden.

Overigens is niet alleen een goede waterkwaliteit, maar ook de fysieke veiligheid en bereikbaarheid van een potentiële zwemwaterlocatie van groot belang om op een plek te kunnen zwemmen.

Vraag 4:

Kan de wethouder de uitkomsten van het onderzoek naar een drijvend zwembad in de Coolhaven inmiddels kenbaar maken?

Antwoord:

Ja, er is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar een drijvende zwemvoorziening voor Rotterdam. De conclusie is dat een drijvende zwemvoorziening kansrijk is en past in de traditie van Rotterdam. Het zijn wel kostbare voorzieningen, die afhankelijk zijn van een goede locatie en exploitatie. Op dit moment ontbreekt voldoende budget om dit verder uit te werken.

Uit een nadere verkenning naar de specifieke toepassing van een zwembadboot is gebleken dat dit een uniek en kansrijk concept is voor Rotterdam. Een zwembad in een beunschip is door zijn verplaatsbaarheid bruikbaar in meerdere stadshavens. Nadeel is

dat in een zwembadboot slechts 100 tot 150 mensen gelijktijdig kunnen zwemmen. Ook voor de Coolhaven kan dit een interessante voorziening zijn.

Cruciale succesfactoren voor een drijvende zwemvoorziening zijn:

1. Zorgdragen voor voldoende budget (>€ 1 mln. investering, excl. jaarlijkse exploitatie) om een drijvende zwemvoorziening te kopen en/of te (ver)bouwen;
2. Duidelijkheid over de initiatiefnemer (privaat/publiek/publiek-private samenwerking). Bij exploitatie door een private partij staat vooraf eigenlijk al vast dat een financiële bijdrage noodzakelijk is. Daarbij moet rekening gehouden worden met diverse aspecten waaronder staatssteun.
3. Uitvoeren onderzoeken en aanvraag van vergunningen/ontheffingen voor een specifieke locatie;
4. Regelen van een ligplaats.

Specifiek voor de **Coolhaven** geldt dat daar extra maatregelen nodig zijn om een drijvende zwemvoorziening bij het Tuschinskypark mogelijk te maken. Denk hierbij vooral aan een kostbare aanvaarbeveiliging (indicatieve kosten € 100.000).

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

A. Aboutaleb